

LIBRIS

We know
books

Colecția ADRIENNE VON SPEYR

este coordonată de ALIN TAT

Das Buch vom Gehorsam (1966, 21993)

© Johannes Verlag Einsiedeln

© Galaxia Gutenberg, 2017

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SPEYR, ADRIENNE VON

Cartea ascultării / Adrienne von Speyr ;

ed.: Silviu Hodiș ; trad.: George Maier. –

Târgu Lăpuș : Galaxia Gutenberg, 2021

ISBN 978-973-141-925-1

I. Hodiș, Silviu (ed.)

II. Maier, George (trad.)

www.galaxiagutenberg.ro

Editura Galaxia Gutenberg

435600 Târgu-Lăpuș, str. Florilor nr. 11

Tel/fax: 0264-243616; mobil: 0723-377599

e-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

PRINTED IN ROMANIA

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Adrienne von Speyr

CARTEA ASCULTĂRII

Traducere din limba germană de

George Maier

Galaxia Gutenberg

2021

Cuprins

Prefață	7
1. Ce este ascultarea	11
Ascultarea lumească și credința	13
Acel unic cuvânt: iubire	19
Biserica.....	24
2. Importanța ascultării	31
Niveluri de ascultare	33
Educația îndreptată spre centru	38
Concluzie pentru acțiune	42
Lărgire prin ascultare	47
3. Ascultarea lui Hristos.....	53
Întruparea ca ascultare	55
Viața în ascultare	59
Minunile și crucea ca ascultare.....	64
Ascultare până la moarte	69
Înviearea și Înălțarea ca ascultare.....	72
4. Ascultarea în Ceruri	77
Ascultarea ca părtășie cu Dumnezeu.....	79
Ascultarea ca iubire mariană	83
Ascultarea fără limite	85
5. Ascultarea fără nuanțe	89
Punctul absolut.....	91
Efecte	96
6. Ascultarea creștină.....	99
Insertia în Hristos	101
Negativul și frica.....	106
Iadul și Înviearea.....	109
7. Ascultarea în lume.....	113
Familia	115
Apostolat în lume	118
Relația dintre stările de viață.....	122

8. Ascultarea în viața consacrată.....	125
Ascultarea noviciatului	127
Regula și Duhul Sfânt.....	130
Adaptare la regulă	133
9. Pericole pentru ascultare: limitele ei	137
Refuzul răspunderii.....	139
Alienarea – o amenințare pentru Ordin	144
Caracterul finit al ascultării	148
10. Ascultarea între pământ și cer: sfinții	155
Ascultarea instituită	157
Trei sfinți.....	162
11. Ascultarea ca iubire.....	167
Participarea la mijlocirea trinitară	169
Ascultarea obișnuită.....	173
Sacramentele	177
Anul bisericesc.....	180

Prefață

Tratatul de față este una dintre ultimele lucrări dictate de Adrienne von Speyr; în anumite privințe, poate fi considerat – împreună cu alte câteva lucrări târzii ale acesteia – o trecere în revistă a întregii sale viziuni creștine. Întotdeauna este vorba de o imagine de ansamblu perfectă, rotundă, și astfel este aproape indiferent în ce direcție se face o tăietură. Acest lucru este vizibil mai ales în această carte: nici structura nu este construită de jos, piatră cu piatră, nici nu este dedusă dintr-un concept de sus, ci întregul luat în considerare este întotdeauna interpretat, astfel încât de fiecare dată predomină un aspect, dar întregul rezonază întotdeauna.

Ansamblul este numit „cer și pământ” sau „Dumnezeu și creatura”; pentru că a vorbi despre pământ și despre relațiile sale fără a lua în considerare cerul lui Dumnezeu, din care provine pământul și spre care se îndreaptă, cer mereu deschis deasupra lui: aceasta ar însemna să nu înțelegi nimic, și cu siguranță nimic creștin despre pământ. Întregul se numește: „Treime-Cristos-Maria-Biserica-Cristos”; lanțul este neîntrerupt, de la ultima verigă nimic nu poate fi înțeles fără cunoașterea penultimei, și așa mai departe până la misterul iubirii trinitare, care, în subiectul

„ascultare”, este mai mult decât oricând temeiul și scopul tuturor lucrurilor. Totul înseamnă iar: „Paradis – Cădere – Vechiul Legământ – Reconciliere – Răscumpărare”, și iar: „Întruparea – Crucea – Moartea și iadul – Învierea și Înălțarea – Duhul și Biserica”, iar Biserica înseamnă: cele două stări.

Astfel, totul se află întotdeauna în toate și fiecare detaliu poate fi delimitat cu acuratețe doar prin legătura clar conștientă cu toate celelalte, care, deși nu sunt tratate acum tematic, sunt indispensabile pentru înțelegerea a ceea ce este exclus. Acest lucru duce în mod necesar la formulări dialectice, în măsura în care unele lucruri trebuie să fie stabilite, și în același timp se anulează în contexte mai largi. Astfel, cu ocazia limitării și a dizolvării, a finitudinii și a infinității ascultării creștine, după cum ascultarea se referă la un creștin ca faptură finită sau la un creștin ca membru al lui Hristos (care îl „înzestrează” cu ascultarea sa infinită). Limbajul dialectic este singurul concret, pentru că numai acesta corespunde interconexiunii (con-creției) dintre Dumnezeu și om, dintre cer și pământ, dintre moarte și viață. Discursul separator, exclusivist ar fi abstract.

Acest lucru este de o importanță hotărâtoare pentru subiectul ascultării. Pentru că numai atunci

când este descrisă ca provenind din iubire și conducând la iubire, ca însemnând și conținând iubire în fiecare dintre actele sale, poate fi inteligibilă în esența sa creștină. În cadrul acestei concretizări, Adrienne von Speyr vorbește cu o claritate și o precizie uimitoare, dar și în mod practic: atât pentru timpul nostru în ansamblu, care nu vrea să audă mai mult despre ascultare și care poate fi recuperat din unilateralitatea sa doar printr-o astfel de viziune de ansamblu, cât și pentru individul care vrea să aprofundeze ascultarea în starea laică sau consacrată.

Fiecare secțiune poartă un titlu propriu și corespunde unei dictări. Cele unsprezece titluri de capitole aparțin autoarei, iar subtitlurile, editorului.

Hans Urs von Balthasar

Ascultarea lumească și credința

Cel care reflectează asupra existenței sale trebuie să recunoască faptul că nu poate dispune de nenumăratele lucruri din ea care îi sunt impuse prin constrângere. Pe multe dintre ele le cunoaște din experiență: le-a luat în considerare sau s-a lovit de ele; pe multe nu le cunoaște, dar le acceptă realitatea fără să reflecteze asupra lor, deseori total indiferent. La locul de muncă, în profesia sa, el este prins ca o verigă într-un lanț și nu poate rupe lanțul, nici măcar nu-l poate îndoi. Orele de lucru sunt fixe, superiorii sunt dați, trebuie respectate o mulțime de termene limită, ritmul de lucru, performanțele cerute ar putea fi fixate, sau el poate schimba foarte puțin în această privință. De asemenea, el depinde de semenii săi: dacă nu i se livrează ceva, nu-și poate face treaba. Dacă nu-l ajută altcineva, nu va termina. El este dependent de material, de o mie de circumstanțe.

Dacă munca sa îl interesează, va dori să cerceteze procesul în care este implicat, să verifice performanțele predecesorilor săi, să caute să afle ce se va întâmpla cu munca pe care a depus-o. Fie că este pâlmaș, chimist sau procurist: rareori va începe cu un

început absolut, mai degrabă va prelua ceva deja prelucrat, care pentru el este doar „materie primă”, pe care o va prelucra în continuare pentru a o livra undeva într-o formă schimbată. Adesea el va putea constata succesul muncii sale. Dar nu întotdeauna. Poate este nevoit să execute ore în șir aceleași operație la o mașină fără să vadă rezultatul acestui proces. El trebuie să se integreze într-un proces global; acest lucru poate fi o povară pentru el, dar trebuie să trăiască, iar existența l-a pus în fața unei alternative: fie să se acomodeze cu această muncă, fie să continue să caute. Așadar, a ales-o – poate că nu a fost deloc o decizie reală, mai degrabă o soartă impusă care nu prea aștepta aprobarea personală – pentru că i s-a părut că se potrivește într-o oarecare măsură cu existența pe care trebuie să o ducă. Cu atât mai puțin alege în mod special să persiste în ea; continuarea existenței i-o impune pur și simplu. Dacă ceea ce face i se pare util sau nu, dacă munca îi convine sau nu, astfel de întrebări sunt repede uitate; are nevoie de recompensă, îi rămâne o anumită libertate; poate la fel de bine să facă asta sau altceva. Să fie legat de mașină, de turele de lucru, de relațiile de personal ale întreprinderii sau, dacă are o profesie mai elevată – cazurile care i se prezintă unui medic, părțile pe care

trebuie să le satisfacă în calitate de consilier juridic – se mulțumește cu toate acestea și așteaptă cu nerăbdare în fiecare situație așa-numitele ore libere.

Alege însă să se gândească la acestea, vede că și acolo există o mulțime de dependențe; societatea îl influențează; el este și aici, mult mai mult decât își dădea seama, un pion și un adaptat. Se poate prefăca că domnește, acasă își poate tiraniza soția, își poate certa copiii, poate face pe marele stăpân. Trebuie totuși să mănânce pâinea pe care a cumpărat-o, chiar dacă astăzi este prea neagră pentru el, să învețe să suporte zgomotul vecinului și, cu cât cere mai mult, cu atât mai mult se afundă în dependență. Dacă ar fi tipul cetățeanului exemplar, el ar fi omul care nu se revoltă, ci se integrează peste tot, ținând cumva pasul în exigențele sale cu tehnologia care avansează, posedând tăria sufletească de a suporta tot ceea ce îl apasă, îl plectisește, îl deranjează: aici se dovedește un maestru; în rest, peste tot este un sclav, sau cel puțin unul al cărui libertate este îngrădită. În acest sens, el nu se deosebește în mod esențial de toți ceilalți. El împarte această soartă împreună cu toții. Dacă dobândește ceva care îi face plăcere, se privează în același timp de anumite libertăți; nici achizițiile, nici docilitatea înțelegătoare nu-l fac mai liber. Cel mai

curând preocupările spirituale îi permit să-și imagineze că este liber. Probabil că nimeni nu-l poate împiedica să se gândească la o anumită problemă timp de o oră în fiecare zi, să rezolve o problemă matematică, să dobândească anumite cunoștințe sau chiar o educație. Dar chiar și aici se lovește în mod constant de limite; nu-i este dat să gândească fără bariere. Chiar și jocul imaginației sale este limitat. El se întreabă în permanență: „Și acum?”, „Ce urmează?”. Dacă își imaginează că se va apuca de o sarcină pe care nimeni nu și-a propus-o până acum și se va gândi atât de mult timp până când va găsi o soluție unică și definitivă, și presupunând că va ajunge chiar cu adevărat la acest obiectiv, după aceea va exista din nou golul și, în plus, o mie de întrebări care s-au impus pe parcursul spre soluție și care cer cu insistență soluții. Atunci este posibil ca omul să conștientizeze ca niciodată propriile limite, inutilitatea sa, caracterul său trecător și poate fi profund nemulțumit și deznădăjduit de situația sa. Atunci poate îi vine în minte credința creștină.

Soluția pe care o oferă credința nu este o consolare pentru cei resemnați. Este o soluție întru speranță. Ascultarea față de lucruri impusă omului nu devine mai puțin severă pentru cel credincios, ci întreaga

corvoadă trece în plan secundar. Este adevărat că omul are sarcina să îndeplinească orice muncă lumească, în sensul în care trebuie să fie îndeplinită. Dar credința dă o altă înfățișare lucrurilor și îndeplinirii lor. Semenul meu nu mai este în primul rând unul care face aceeași corvoadă înaintea mea, lângă mine, după mine, ci este unul care trebuie iubit, căruia trebuie să-i transmit ceva din ceea ce radiază din credință. Oriunde apare acest semen, acasă, la locul de muncă sau în altă parte, el nu poate fi trecut cu vederea, iubirea îl arată cu degetul, el ridică o întrebare, iar această întrebare își găsește răspunsul întotdeauna în spațiul credinței. El apare, așadar, în cadrul unei alt fel de ascultări, care este deja complet pătrunsă de speranță, de credință, de iubire. Ascultarea creștină devine și rămâne actuală prin porunca de a iubi a Domnului: semenul trebuie iubit pentru că e „aproapele”. Trebuie luat în seamă, luat în considerare. La început, el este pur și simplu prezent, nu se impune în mod special – cel puțin în cea mai mare parte a timpului – nu ridică probleme urgente. Nici creștinul, care trebuie să-i acorde atenție prin porunca iubirii, nu se impune cu forța. Urgența rezidă în porunca însăși.

Porunca este la început neutră. Este un cuvânt al lui Hristos, un cuvânt pe care l-a dat alor săi. O cerință de ordin general. Dar când Hristos vorbește, este întotdeauna un cuvânt viu, eficient, care se cere primit și abia atunci se dovedește a fi ceea ce este: o invitație la aceeași ascultare pe care Fiul o dă Tatălui. Ascultarea creștină ar fi astfel, într-o primă descriere, cea mai generală, primirea poruncii de iubire a Domnului, acordul cu cel care o trăiește El însuși în fața lui Dumnezeu și convertirea propriei vieți la sensul iubirii. Toate acestea la început aproape lipsite de formă. Mai presus de toate se cere mai multă iubire, iar tu și eu și el trebuie să iubim pentru a răspunde acestei cereri.

Această cerință a Domnului este primul lucru fără limite pe care îl întâlnim. Ceea ce nu este determinat de o barieră sau alta, de o măsură sau alta de timp, de legile procesului de muncă și ale timpului liber, de alegerea unor hobby-uri, ci este universal valabilă, ocupă întreaga viață a omului, și aceasta nu din nevoia omului, ci din cuvântul Domnului, care cere pentru aceasta întregul timp al vieții.

Și fiecare consimțământ uman la iubire este ca o mică picătură în mare, ce nu mai poate fi recunoscută, pentru că în curând toate picăturile aparțin

întregului, unei unități, care se revarsă peste întreaga lume, dar care își are originea recognoscibilă în cuvântul Domnului, pe care el însuși îl rostește în ascultare față de Tatăl. Ascultarea noastră acum este voința de a fi acea picătură în mare. Mai bine zis, orice picătură, fără distincție, fără semn de identificare, fără recunoaștere. Pentru ca marea să existe, sunt necesare nenumărate picături. Faptul că eu sunt doar aceasta și nu am decât o idee vagă, intrinsecă, despre ceilalți, corespunde sensului existenței creștine: ascultarea anonimă, care se integrează în întreg, înseamnă în cele din urmă, datorită iubirii pe care Domnul o are pentru fiecare, o ascultare însemnată, logică și bogată în urmări, pe care Providența o cere și o așteaptă întocmai.

Acel unic cuvânt: iubire

De îndată ce porunca iubirii aproapei capătă pentru un om o sonoritate pe care o înțelege și care îl privește, pentru el ascultarea și responsabilitatea capătă și ele o nouă față. Cel căruia i se adresează trebuie să răspundă. Și nu în mod anonim, ci în mod personal și unic. Această unicitate a răspunsului se îmbogățește iar și iar din nou atât cu obligații cât și cu